

Revisionskontorets Sammanfattning av granskningsrapport

Nr: 84
Nov. 2006

Granskning av det övergripande ansvaret för att utveckla den medicinska säkerheten

Uppdrag – syfte

Svanell Konsult har på uppdrag av revisorerna granskat hur Region Skåne arbetar med att förbättra det övergripande ansvaret för utveckling av den medicinska säkerheten i den skånska sjukvården.

Syftet med granskningen har varit att belysa:

- Hur regionen arbetar med att utveckla en säkerhetskultur med hög riskmedvetenhet
- Hur regionen centralt och lokalt arbetar med avvikelshantering
- Hur ansvaret för den medicinska säkerheten tydliggörs vad avser både central och lokal nivå

Metod

Uppdraget har omfattat datainsamling av tillgänglig skriftlig dokumentation. Enkätstudie till regionens samtliga sjukhus har gjorts inom verksamheterna internmedicin, ortopedi, akutmottagning samt sjukhusens ledningsnivå. Ett antal strukturerade intervjuer har genomförts med representanter för hälso- och sjukvårdsledningen, de medicinska rådgivarna vid distriktsnämndskanslierna i nordvästra och sydvästra distrikten, medicinskt säkerhetsansvariga (chefläkarna) vid sjukhusen i Malmö och Ängelholm samt gruppintervjuer med sjuksköterskor och läkare vid Ängelholms sjukhus.

Resultat

Tidigare revisionsgranskningar har visat på arbetet med utveckling av patientsäkerheten i regionen under de senaste åren inte givits tillräckligt fokus. Säkerhetsfrågorna har därmed inte fått den uppmärksamhet som ett generellt säkerhetstänkande kräver. Denna rapport bekräftar i huvudsak samma bild, samtidigt som det med kraft betonas att ett målinriktat utvecklingsarbete påbörjats i vissa delar av Skåne liksom på regional nivå. Ett antal viktiga och lovvärda aktiviteter har initierats. Framför allt gäller detta en riktad utbildning i risk- och händelseanalys för regionens samtliga chefläkare samt implementeringen av ett regiongemensamt system för avvikelshantering.

I de uppdrag som nu förbereds för sjukhusen inför 2007 återfinns också rubriken ”Säker hälso- och sjukvård”, där särskilda krav ställs på förvalt-

ningarna att bli fortsätta utbildningsaktiviteterna och arbeta mer systematiskt med risk- och händelseanalyser.

Granskningen visar dock ett fortsatt behov av att ytterligare klargöra den regionövergripande nivåns ansvar för medicinsk säkerhet som till exempel gemensamma riktlinjer. För att få full effekt av ett kommande gemensamt system för avvikelshantering finns också behov av en särskild övergripande funktion med uppgift att ta emot, analysera och ge förslag till gemensamma åtgärder och riktlinjer.

Granskningen konstaterar också att distriktsnivån inte direkt spelar någon aktiv roll i arbetet med att utveckla patientsäkerheten, förutom att säkerhetsaspekten ingår som en del i uppföljningen av vården ur ett patient- och medborgarperspektiv.

Utvecklingen av säkerhetsarbetet har sin tyngdpunkt på sjukhusnivån. Chefläkarna har där ett avgörande inflytande på hur arbetet bedrivs. Det kan därför finnas anledning att på övergripande nivå skapa gemensamma förutsättningar och riktlinjer samt stöd för chefläkarna i denna uppgift.

Den genomförda enkäten visar på tydliga utvecklingsbehov på följande områden:

- handlingsplaner för säkerhetsarbetet finns men måste göras mer kända bland medarbetarna
- utveckling av konkreta och mätbara mål för patientsäkerheten
- konkretisera bättre vad som är en avvikelse och vad som ska rapporteras
- fortsätta utveckla, standardisera och förankra hälso- och sjukvårdens rutiner samt följa upp bättre så att de efterlevs
- initiativen till ökad utbildning i patientsäkerhet är lovvärda och måste fullföljas för att få spridning i regionen
- säkerställ att riskanalyser görs inför större förändringar

Ett särskilt observandum är behovet av att göra läkare medvetna om vilka krav som ställs på patientsäkerhet, samt på behov av kontinuerlig utveckling av den medicinska säkerheten.

Granskningen visar att det finns goda exempel där utvecklingsarbetet kommit en bra bit på vägen. Av de sjukhus som omfattas av granskningen utgör UMAS ett bra exempel.

Rapporten finns tillgänglig på www.skane.se under rubriken organisation/revision.

